

فصل اول

درس اول کسب و کار و
کارآفرینی

نام طراح: مظفری

عنوان / موضوع: کسب و کار و کارآفرینی درس اول کتاب اقتصاد پایه دهم رشته علوم انسانی

اهداف یادگیری: ۱- با نقش کارآفرینان در راه اندازی یک کسب و کار آشنا شوند - یک کارآفرین موفق بتواند هزینه ها و درآمدهایش را درست محاسبه کند - درباره ویژگیهای یک کسب و کار و کارآفرینان بحث کند - درباره اینکه چرا و چگونه کارآفرینان، یک کسب و کار راه می اندازند، توضیح دهد - سودوزیان یک کسب و کار را شناسایی کند - انتظارات پس از مطالعه:

بیان تعریف کارآفرینی و بیان نقش کارآفرینان در راه اندازی یک کسب و کار ۲) بیان ویژگی های مشترک کارآفرینان موفق ۳) بیان هزینه تولید، درآمد و سود ۴) محاسبه ی سود و زیان شرکت ۵) کسب درآمد حلال

نکات مهم در قالب جمله های کوتاه به زبان ساده و صریح:

کارآفرین - هزینه های تولید - درآمد - سود - بهره وری

فرمول های مهم

هزینه - درآمد = سود یا زیان   کارآفرینی = نوآوری × خطرپذیری

کل محصول × قیمت = درآمد

توضیح خلاصه:

کارآفرینان با به ثبت رساندن شرکت

* کالا و خدمات مورد نیاز مردم را تأمین کنند

www.my-dars.ir

* رفع نیازها و خواسته های مردم

* کسب سود

گرچه احتمال شکست در یک کسب و کار وجود دارد اما احتمال کسب سود و موفق بودن هم کم نیست.

که انگیزه برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن ایجاد می شود

پلکان کار و رشد

یک کارآفرین موفق ضرورتا از ابتداحتی کارآفرین نبوده است، اما حرکت با چشم باز بر مبنای شناخت ظرفیتهای خود اتفاقات اطراف، اوراقدم به قدم از سطوح ابتدایی کاربه درجه های بالای آن می رساند

مصدقاق جذاب این موضوع میر مصطفی عالی نسب است

عالی نسب اولین آموزش‌های علمی خود را در «مرکز وابسته بازرگانی آلمان» در زمینه اقتصاد، حسابداری و بازرگانی دیده بود. پس از شهریور ۱۳۲۰ وارد کار اقتصادی مستقل در تبریز و سپس تهران شد. او که ابتدا فروشنده چراغ والور ساخت انگلیس بود، در سال ۱۳۲۹ به درخواست محمد مصدق برای استفاده از فرآورده‌های نفتی در داخل کشور و کاهش وابستگی به صادرات نفت خام شرکت «صناعات نفت و گاز سوز عالی نسب» را تأسیس کرد. اولین سماورها، چراغ‌های خوارک‌پزی و بخاری‌های نفتی از جمله بخاری معروف «علاءالدین» در این دوران ساخته شد عالی نسب در ۳۰ سالگی به یکی از مشهورترین تاجران کشور در زمینه چینی و بلور تبدیل شد. او پس از مطالعات دینی و بررسی‌های اقتصادی به دلیل اعتقادات و رویکردهای ملی تصمیم گرفت مسیر فعالیت‌های اقتصادی اش را تغییر دهد. عالی نسب به این نتیجه رسیده بود که کمک به استمرار یک رابطه یک سویه با کشورهای پیشرفت‌ته و تبدیل شدن به یک واردکننده صرف با اصول اقتصاد اسلامی و اقتضایات تاریخی اقتصاد ایران سازگاری ندارد. با این حساب گام برداشتن در مسیر تولید ملی را به هدف اصلی خود تبدیل کرد عالی نسب با سرمایه شخصی خود، «صناعات نفت سوز و گاز سوز عالی نسب» را تأسیس کرد. این کارخانه پایه‌گذار تولید ملی پس از ملی شدن صنعت نفت بود و نماد همدلی دولت و ملت نام گرفت کارخانه کارتن سازی میهن توسط عالی نسب راه‌اندازی شد. این کارخانه امکان بسته‌بندی محصولات را فراهم می‌کرد

نقش کارآفرینان

بیست سال پیش هیچ شبکه اجتماعی ای وجود نداشت؛ چون کسی هیچ شبکه ای راه اندازی نکرده بود. برای اینکه شبکه ای وجود داشته باشد، کسی باید نقش کارآفرین را بازی کند. کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند. کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوانند و یا به ذهنشان خطور نمی‌کند. آنها شجاعتی برای شروع یک سرمایه گذاری جدید دارند که دیگران فاقد آن هستند. آنها ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کنند.

کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید:

*مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

گروه آموزشی عصر

*تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت گذاری

، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد

*باید توانایی مالی لازم را برای راه اندازی کسب و کارش داشته باشد

*بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه رو شود.

ویژگی های مشترک کارآفرینان موفق

تیزبین	فرصت های کسب و کار را از زمانی که دیگران شاید متوجه آن نشوند، می بینند.
نوآور	ایده ها را به محصولات جدید، فرایندها یا کسب و کارهای جدید تبدیل می کنند.
ریسک پذیر	پس انداز و خوش نامی شان را با شجاعت و تدبیر به میدان می آورند، تافعالیت اقتصادی جدیدی راه اندازی کنند.
خوش بین	واقع بین هستنداما مطمئن و دلگرم به فعالیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می دهند.
سازمان دهنده	منابع را به شکل کارآئی مدیریت و هماهنگ می کنند.

هزینه های تولید، درآمد و سود

یک کارآفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست، باید ۱- هزینه ها - ۲- درآمدهایش را محاسبه کند.

کارآفرین برای تولید محصولات خود - اعم از کالاهای خدمات - به ناچار باید هزینه کند مثلاً

باید محلی را به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار خریداری یا اجاره کنید و همچنین ماشین آلات و سایر ابزارها و سرمایه های فیزیکی را تهیه کنید. همچنین باید مواد اولیه بخرید و نیز تعدادی کارگر و کارمند استخدام کنید.

پس برای فعالیت اقتصادی نیاز به پول و سرمایه داریم که تولید را شروع کنیم.

پولی را که کارآفرین برای تولید صرف می کند هزینه های تولید «نام دارد.

کل محصول × قیمت = درآمد

هزینه - درآمد = سود یا (زيان)

(در مثال ذیل، مرحله به مرحله؛ هزینه های تولید، درآمد و سود مشخص شده است).

۰ تولید کننده گندم تا قبل از رسیدن به عایدی (یعنی: درآمد)، هزینه هایی را متقابل می شود.

این هزینه ها ← در واقع همان پول هایی هستند که برای:

۱- خرید

یا

۲- اجاره عوامل تولید به صاحبان آنها پرداخت می شود (عوامل تولید شامل: نیروی کار، سرمایه و زمین است).

۰ وقتی زمین را در اختیار گرفت می توان در آن به فعالیت کشاورزی بپردازد.

۰ در مقابل ← به صاحب زمین که ممکن است؛ یک شخص، دولت یا سازمان باشد «اجاره» بپردازد یا

نیروی انسانی را به کار گیرید.

- در مقابل استفاده از نیروی انسانی؛ به کارگران و کارمندان خود، «مزد» یا «حقوق» می پردازد
- همچنین وقتی از سرمایه فیزیکی (مثل تراکتور یا گاوآهن و گاو، سایر ابزارهای کشاورزی و ...) برای فعالیت تولیدی خود استفاده می کند باید «قیمت» یا «اجاره» ابزار تولید را نیز به صاحبان آن بپردازد.

به این ترتیب در پایان تولید : ← همه محصول (سود و زیان) هرچه باشد، به صاحب یا (صاحبان) کار ، می رسد.
با فروش محصولات ، درآمد به دست می آید.

نکته: اگر میزان «درآمد» از «هزینه» بیشتر باشد، می گوییم تولیدکننده، از فعالیت خود «سود» برده است.
(منظور این است که؛ اگر پولی که از فعالیت اقتصادی بدست می آید از میزان هزینه ای که کرده است بیشتر باشد تولید کننده سود کرده است.)
بنابراین:

« میزان سود برابر است با تفاوت درآمد و هزینه »
هزینه – درآمد = سود یا (زیان)

کل محصول × قیمت درآمد = درآمد

نکته: اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه های تولید کمتر باشد، کسب و کار دچار ضرر و زیان می شود.
(منظور این هست که اگر پولی که تولید کننده از فعالیت اقتصادی بدست می آید کمتر از مخارجی باشد که صرف کار شده است دچار ضرر و زیان میشود).

نکته: برای حل مسائل اقتصاد توجه به نکات زیر الزامی است

۱- حتما فرمولهای اقتصاد را از سمت چپ به راست حل کنید.

۲- به واحد پولی مسئله هادقت شود (ریال یا تومان)

۳- به مسئله هایی که دارای ماه و سال هستند دقیق شود اگر در صورت مسئله سالانه خواسته باشه

باید ماهانه رو تبدیل به سالانه کنید یا برعکس

مسئله

با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک " بنگاه اقتصادی " با ۱۵ انفر کارمند و تولید سالیانه ۲۲۰۰ دستگاه هر یک به ارزش ۱۲۰۰،۰۰۰ ریال ، کدام است
(نکور سراسری ۹۴ و ۹۸ و ۹۶)؟

خرید مواد اولیه برای تولید سالیانه	۱۸۵،۰۰۰،۰۰۰ میلیون تومان
اجاره ماهیانه	۱۲ میلیون تومان
دستمزد ماهیانه هر کارگر	۸۵۰،۰۰۰ تومان
هزینه استهلاک سالیانه: ماشین های کارمندان	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه

تولید کنندگان ← تلاش می کنند با افزایش درآمد و کاهش هزینه ها از وضعیت زیان دوری کنند.
پس:

با صرفه جویی و افزایش بهره وری جلوی ضرر و زیان را میگیرند.

چگونه می توان با کمک صرفه جویی و افزایش بهره وری از ضرر و زیان جلوگیری کرد؟

- ۱- پرهیز از استخدام نیروی کار غیر لازم
- ۲- صرفه جویی در مواد اولیه (بدون اینکه باعث کاهش کیفیت شود زیرا اگر کیفیت تولید پایین بیاید به مرور زمان مشتری از دست خواهد رفت).
- ۳- صرفه جویی در انرژی (بعد از زمان کاری سیستم های گرمایشی و سرمایشی خاموش شودو....)
- ۴- جلوگیری از ریخت و پاش ها (ایجاد زمینه برای دور کاری کارمندان، جلوگیری از سفرهای غیر ضروری، ممنوعیت استفاده از اتومبیلهای شرکت برای مصارف شخصی و....)

پس با این روشها و سایر روش‌های مناسب دیگر می‌توان:

۱- **کاهش هزینه تولید** (بدون اینکه از میزان تولید کم کنیم)

۲- **افزایش درآمد**: از طریق بازار یابی می‌توان برای محصولات خود، بازارخوبی فراهم کرد و کالاها را با قیمت مناسب بفروش رساندو درآمد خود را افزایش داد

بهره وری: به دست آوردن بیشترین خروجی با کمترین ورودی

کسب درآمد حلال

شاید افرادی را بشناسید که درآمد زیادی دارند برای مثال: خانه و خودروی گران قیمت؛ اما در میان مردم بدنام اند. و حتی مردم به شما هشدار میدهند با آنها همنشینی نکنید ← این انسان‌ها معمولاً از رانت‌ها (استفاده از نفوذ) و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به دست می‌آورند سوء استفاده کرده و ← به درآمدهای کلانی دست می‌یابند. ← آنها معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن هستند ← خریدوفروش برخی از کالاها، در انحصار آنهاست.

(منظور از انحصار یعنی کالاهایی که فقط این افراد می‌توانند خرید و فروشش را انجام دهند و شخص دیگری نمی‌تواند این کار را انجام دهد در غیراین صورت مورد تعقیب قانونی قرار می‌گیرد). ← اگر کسی بخواهد با آنها وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای در می‌آورند و سود خودشان را حفظ می‌کنند.

کسب و کار این افراد حرام است. به این دلایل:

۱- این افراد معمولاً با احتکار کالاهای مورد نیاز مردم در موقع ضروری و گران فروختن آنها، سودهای سرشار می‌برند. (احتکار یعنی کالای ضروری مردم مثل یخچال فریزر، کولر و ..... را در انبار با قیمت قبل پنهان کرده و بعد از مدتی آنرا به چندین برابر قیمت اصلی می‌فروشند و پولهای کلانی به جیب میزند.)

۲- برای سود بیشتر، کتاب‌ها یا فیلم‌های مبتذل و غیراخلاقی را تولید و منتشر می‌کنند.

۳- کالایی را برخلاف آنچه هست، به مشتری نشان می‌دهند تا مشتری را فریب دهند. (تبليغ دروغ یک کالا، یا فریب مردم با کالایی که اصل نیست و...)

۴- اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن هستند.

۵- با رباخواری امورشان را می‌گذرانند.

۶- معمولاً در شهرهای بزرگ آسان تر به فعالیت‌های خود می‌پردازند چون کسی آنها را نمی‌شناسد اما در شهرهای کوچک یا روستاهای عموماً مردم یکدیگر را می‌شناسند و این مانع برای فعالیت گسترده آنهاست.

- ۱- این افراد با فعالیت های غیرقانونی و غیرشرعی به همنوعانشان ظلم می کنند
- ۲- برکت را از زندگی خودشان دور می کنند
- ۳- اقتصاد خود و جامعه را در سراشیبی سقوط قرار می دهند.

پاسخ تمرین ها یا خودآزمایی های کتاب:

تمرین صفحه ۷

به تازگی مسئول یک بیمارستان خصوصی شده اید و به فکر پیشرفت های بیشتر بیمارستان هستید که بیماری کرونا همه گیر می شود و طبق دستور دولت یا باید بیماران کرونایی را پذیرش کنید یا ماهانه مبلغی را به بیمارستان های کرونایی پرداخت کنید.(برخی از اعضای هیئت مدیره نیز با پذیرش بیماران کرونایی موافق نیستند) هر کدام از راه حل های انتخابی زیر به کدام ویژگی کارآفرینان موفق اشاره دارد؟

۱- در شبکه های مجازی نسبت به کیفیت بیمارستان خود تبلیغ کنید که بیماران کرونایی را نمیپذیریم ولی ماهانه مبلغی را به ویزیتهای خود اضافه می کنیم تا بتوانیم از طریق آن به بیمارستان های کرونایی کمک کنیم. **تیز بینی**

۲- بیمارستان صحرایی در آخر حیاط بیمارستان جهت بیماران کرونایی تاسیس کنید تا ارتباطی با سایر بخشهاي بیمارستان نداشته باشد و از ارتش نیز کمک بگیرید. **نو آور بودن**

۳- با حضور در بخشهاي خبری اتفاق هیئت مدیره را بازگو کرده و اعلام کنید که به حکم انسان دوستی بیماران کرونایی را پذیرش می کنید و از مردم درخواست دعای خیر کنید. **رسک پذیری**

۴- با وجودی که می دانید برخی از موفقیت های بیمارستان را ازدست می دهید بیماران کرونایی را پذیرش کنید و به آینده امید داشته باشه و این را ندای قلبی خود بدانید. **خوش بینی**

۵- از بانک ها وام بگیرید تا در زمینه این بیماری تحقیق کنید و به بیمارستانهای دیگر نیز کمک مالی کنید **پرانگیزه بودن**

۶- از تجارب بیمارستان های دیگر و همکارانشان کمک بگیرید و سعی کنید به صورت محدود و متناسب با امکانات وظرفیت های بیمارستان پذیرش از بیماران کرونایی داشته باشید تا شرایط بعد از پذیرش را ارزیابی کنید. **یادگیرنده بودن**

۷- به همه نیروهای خود اطمینان دهید که آنها برای شما مهم هستند. و رضایت آنها را به دست آورید تا موفقیت های بیشتری شامل حال بیمارستان تان شود. **سازمان دهنده بودن**

*آیا به نظر شما، هدف، وسیله را توجیه می کند؟ چه نسبتی بین این پرسش و متن ص ۹ کسب درآمد حلال وجود دارد؟

نظام های اقتصادی سرمایه داری، انسان را در انتخاب کار و کسب مال به طور کلی آزاد می گذارند و به وی اجازه می دهند که هم از راههای صحیح و هم از راههایی چون رباخواری، قماربازی، احتکار بازار سیاه، رانت، انحصار، گران فروشی و... به جمع ثروت بپردازد، بی آنکه برای حقوق دیگران ارزشی قائل شود و به اصول اخلاقی و پیامدهای اجتماعی و اخروی آن بیندیشد.**در واقع از دیدگاه این نظام هدف وسیله را توجیه می کند.** و اقتصاد عامل تخریب و فساد و تباہی انسان می شود .

در نظام اسلامی، اقتصاد وسیله است و از وسیله انتظاری جز کارایی بهتر در راه وصول به هدف نیست انچه بیش از هر چیز اهمیت دارد حلال بودن کسب و کار است؛ یعنی به دست آوردن مال از راهی که ممنوعیّت شرعی ندارد. برای تفکر و تمرین

۱- مشخص کنید از موارد زیر، کدام مورد کارآفرینی است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید و از آن دفاع کنید.
کار در مغازه ساندویچ فروشی شخصی

تدريس در مدرسۀ دولتی

عضو نیروی فعال در ارتش شدن

راه اندازی خدمات باغبانی در منزل

پاسخ: راه اندازی خدمات باغبانی در منزل نوعی کارآفرینی است چون با خلاقیت، نوآوری،
ریسک پذیری، توجه به موقعیت ها و نیازهای جامعه و..... همراه است.

۱- محوطه سازی و زیباسازی : ساخت ایوان های سنتی و مدرن، پاسیو و بسیاری ایده های فوق العاده در
زیبا سازی باغچه شماست

۲- مراقبت از باغ و هرس علف های هرز : از میان برداشتن علف ها هرز نه تنها زیبایی را به باغچه شما
باز می گرداند بلکه قدرت رویش و سلامت گیاهان باغچه را نیز دوچندان خواهد کرد

۳- نصب و راه اندازی سیستم آبیاری و آب پاشی و تعمیرات آن ها : نصب سیستم آبیاری چمن ها و گیاهان
یکی از اولویت ها برای حفظ و نگهداری باغچه در تمام فصول سال به خصوص فصل های گرم سال می باشد.

۴- حصارکشی : شامل نرده های چوبی و فلزی، سایبان، ورودی باغ، حصارکشی و ... می باشد

۲- فرض کنید دوست شما علاقه مند به راه اندازی کارگاه ساخت اسباب بازی برای کودکان
است. با توجه به ویژگی های او و ویژگی های کارآفرین موفق، در مورد اینکه این ویژگی ها
چگونه به او در حل مشکلاتش کمک خواهد کرد، توضیح دهید.

* خطرپذیری

* خوش بینی

* پرانگیزگی

* سازماندهی

پاسخ: با خوش بینی در انجام فعالیت های خود دلگرم است و در برابر مشکلات مقاومت خواهد کرد.

با انگیزه بالایی که دارد به صورت منظم و مستمر برای مشکلات اجرایی راه حل پیدا می کند و دلسرد نمیشود.
با قدرت سازماندهی خوبی که دارد بین عوامل تولید و نیازها ای بازار و سرمایه مالی خود رابطه برقرارکرده و تلاش
می کند به حداکثر سود ممکن دست یابد.

در تصمیم گیری ها شجاع است و با پشتوانه خلاقیت خود، خطرپذیری عدم سود دهی فعالیت خود در ماه های اول
را می پذیرد

۳- امیرعلی و ستایش بعد از اتفاق آن شب دست به کار شدند و تصمیم گرفتند که به هر
قیمتی به پدر و مادرشان نشان بدهند که آنها دیگر بچه نیستند و شاید در برخی موارد بهتر از
بزرگترها تصمیم میگیرند. برای همین با تلاش فراوان اطلاعات زیر را از کارگاه تولیدی
پدرشان (آقای محمدی) به دست آوردند:

خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه 100: میلیون تومان
پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری و مالیات سالانه 800: میلیون تومان
دستمزد ماهیانه ی هر کارگر: ۲۰ میلیون تومان (مجموعاً ۲۰ کارگر)
درآمد سالانه ۵/۲ میلیارد تومان

لطفاً حساب کنید که کارگاه تولیدی آقای محمدی در طول یک سال سودده است یا زیان ده؟
طراحی پرسش‌ها یا فعالیت‌های مکمل برای درک بهتر مطلب مطرح شده در درس:

$$X = 1200,000,000 \times 12 = 14400,000,000 \text{ هزینه خرید مواد اولیه سالیانه}$$

$$X \times 12 = 480,000,000 \text{ هزینه حقوق و دست مزد}$$

$$\text{جمع هزینه ها} = 2,480,000,000 + 480,000,000 + 800,000 = 2,960,000,000$$

$$\text{هزینه - درآمد} = \text{سود یا (زیان)}$$

این کارگاه سود کرده است

ما درس

تحلیل کنید صفحه ۱۱

* کسب و کار و انگیزه راه اندازی آن چیست؟

کسب و کار شامل فعالیت هایی است که منجر به تولید کالا و خدمات و یا خرید کالاها و خدمات با هدف فروش انها
به منظور کسب سود و رفع نیازهای خود و مردم می شود.

* چند نمونه راهکار برای داشتن انگیزه در راه اندازی کسب و کار

۱- تعهد داشتن

۲- یافتن نقاط مثبت

۳- داشتن برنامه

۴- متمن کردن

*کارآفرین موفق چه ویژگی هایی دارد؟

تیزبین : فرصت های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می بینند.

نوآور : ایده ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می کنند.

ریسک پذیر : پس انداز و خوش نامی شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه اندازی کنند.

خوش بین : کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

پرانگیزه : نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

یادگیرنده : از کارشناسان، همکاران و مشتریان می آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می دهند.

سازمان دهنده : منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می کنند.

همچنین باید:

۱-مهارت های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم(عوامل تولید)، کالا یا خدمتی را تولید کند.(مانند: ساخت ظروف گیاهی یکبار مصرف برای اولین بار جهت حفظ از محیط زیست)

۲-کارآفرینی به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا کسب و کار را زنده نگه دارد.

۳-کارآفرین باید آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت گذاری،

۴-تبليغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

۵-کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه اندازی کسب و کارش داشته باشد و بداند که در اغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتریا عدم موفقیت روبرو شود.

*سود و زیان کارآفرینی و کسب و کار تولیدی چیست؟

تولید کننده با فروش محصولات خود، درآمد به دست می آورد. اگر میزان درآمد از هزینه بیشتر باشد

به عنوان تولیدکننده، از فعالیت خود **سود** برده است اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه های **تولید کمتر** باشد، کسب و کار دچار **ضرر و زیان** میشود

• به عبارتی:

اگردرآمد > هزینه $\leftarrow$ زیان $\leftarrow$ و اگر هزینه < درآمد سود

میزان سود برابر است با تفاوت درآمد و هزینه

کل محصول × قیمت = درآمد هزینه - درآمد = سود (یا زیان)